

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

SPĂLAREA PĂCATELOR.

Predică

ținută de P. Sf. Sa Episcopul Grigorie al Aradului, în 1 Aprilie 1933, în Catedrala din Arad, cu prilejul spovedirii a 900 elevi de școală secundară.

O învățătură sfântă a Mântuitorului zice: «Nu tot cel ce-mi zice Mie Doamne, Doamne, va intra întru împărăția ceriurilor, ci care face voința Tatălui meu, Celui din ceriuri» (Mat. 7 v. 21). Deci făcând voia lui Dumnezeu ajungem la fericire. Deja la botez am făcut cu Dumnezeu o legătură sfântă, făgăduind că vom recunoaște totdeauna voia Lui și vom lupta împotriva uneltirilor lui Satan, păstrând haina curată a nevinovăției până la moarte.

Azi ați venit aici să mărturișiți că haina curăției voastre sufletești este atinsă de suflul păcatului și voiți să o faceți iar curată. Noi ne bucurăm de aceasta și venim să vă ajutăm.

Scumpi Școlari,

Precum fierul plugului spintecă pământul ca să rodească, așa venim noi cu puterea cuvântului divin să tăiem brazde în sufletele voastre. O facem aceasta cu nădejdea ostașului, care merge la luptă ca să biruiască, cu nădejdea semănătorului, care samănă ca să culeagă roduri bogate!

Doamne, Dumnezeule, noi știm că Tu ai înviat pe tânărul din Nain și pe fiica tânără a lui Iair, noi știm că dintre apostoli mai mult ai iubit pe Ioan, fiindcă era tânăr, — ajută-mi Doamne să grăiesc așa de lămurit acestor tânări ai noștri,

ca să înțeleagă că le grăiesc lor azi din dragoste către ei, ca trimis al Tău, Doamne!

Iubiții Mei,

Un fiu simte iubirea părintelui său față de el, pentru că vede bunătățile ce le primește dela tatăl său. Dar cum să simtă oare un fiu sufletesc iubirea părintelui său sufletesc??

Dragii mei, veți fi auzit aproape toți că soarele este de 1.280.000 de ori mai mare decât pământul. Ne-ar trebui deci 1.280.000 de corpuri de mărimea pământului sau 1.280.000 de pământuri ca să avem o sferă de mărimea soarelui. Micimea pământului se vede și de acolo că el ar trebui să alerge cu o iuțeală de 30 Km. pe secundă, ca să-și facă drumul său în jurul soarelui, făcând 929.735.200 km. într'un an. Un expres ar face acest drum în 1.600 ani.

Dar oricât de mititel apare pământul în acest spațiu colosal și oricât de mic pare omul pe pământul acesta, pentru el a trimis Dumnezeu pe Fiul său în lume. Dumnezeu pentru acest grăunte de praf, care este omul, a trimis pe unicul său Fiu în lume, ca tot cel ce crede în El să nu piară, ci să aibe viața veșnică. (Ioan 3 v. 16).

Iubiții mei, fie că omul e bătrân, fie că e tânăr sau e chiar copil mic, Dumnezeu pentru toți a trimis pe Fiul său în lume, ca să-i mântuiască. Atunci când au adus unii părinți pe copiii lor la Iisus, Domnul a zis: «Lăsați copiii și nu-i opriți pe ei ca să vie la mine, că a unora ca aceștia este împărăția Cериurilor» (Mat. 19 v. 14).

În numele Domnului și Mântuitorului Iisus Hristos vă zic și eu: Veniți să vă îmbrățișez pe voi, veniți să vă dau binecuvântarea mea. Veniți să vă luminăm și să vă sfințim pe voi, căci oricât de fineri ați fi, aveți trebuință să fiți curățiți de păcate. Da, iubiții mei, căci

deja Cartea Facerii spune: se pleacă cu dea-dinsul cugetul omului spre rele din tinerețele lui, (8 v. 20) iar cartea lui Iov zice că nu este om fără de păcat, măcar o zi să fie viața lui pe pământ.

Așa este. Gândiți-vă la cea mai fragedă copilărie a voastră, când mama sau tatăl vostru v'a îndemnat să nu faceți cutare lucru rău, de pildă să nu vă jucați cu cuțitul, și câți nu ați ascultat și v'ați tăiat degetele. Ajunge o singură pildă ca să vedeți că din fragedă vârstă omul e atras spre păcat. Ca de foc trebuie să fugim de păcat și cât mai de vreme! De ce? Pentru că un pom mic îl smulgi cu rădăcină cu tot până e mic, dar după ce s'a făcut mare nu-l mai poți smulge. Un păcat îl poți șterge dacă din bună vreme lupți împotriva lui, dar dacă îl deprinzi mereu, el va crește ca o buruienă mare, foarte greu de stârpit. Grădinarul bun plivește buruienile din grădina sa, deci și voi să curățați păcatele din grădina sufletelor voastre.

Fiul cel rătăcit numai atunci s'a întors iar la tatăl său, când a simțit că păcatul neascultării de tatăl său îl roade amar, ducându-l la foame. «Câți argați ai tatălui meu mănâncă pâine din destul, iar eu, fiul lui, mor de foame! Mă voiu scula și mă voiu întoarce către tatăl meu și îi voiu zice, Tată, greșit-am la cer și înaintea ta». Târziu, dar fiul cel pierdut și-a recunoscut păcatul. Dar nu numai atât: i-a părut rău de păcatul său. I-a părut rău că a părăsit pe tatăl său. Apoi s'a hotărât să se întoarcă la tatăl său și să-l asculte: mă voiu scula și mă voiu întoarce către tatăl meu!! Intorcându-se și-a mărturisit păcatul, cerând iertare și apoi s'a purtat bine.

Patru lucruri se cer deci când ne mărturisim păcatele 1. Să recunoaștem că am păcătuit și să ne pară rău; 2. Să ne hotărâm a nu mai păcătui; 3. Să le mărturisim preotului și 4. să împlinim canonul dat de duhovnic. Ca să înțelegeți mai bine aceste patru îndatoriri, vă aduc aminte că patru oameni au dus odinioară pe un slăbănog la Domnul. Deci și noi să luăm patru însoțitori, cari să ne ducă în patul păcatelor la Domnul, recunoscând, regretând, mărturisind păcatele și împlinind canonul.

a) Să vedem pe scurt cuprinsul acestor patru condițiuni. Mai întâi nu ajunge orice fel de recunoaștere a păcatului și orice părere de rău. Un elev ar putea zice: eu recunosc că n'am ascultat de profesor, venind nepregătit la școală, dar vinovat e vecinul meu, colegul meu, care m'a chemat să mă joc. Unul ca acesta ar mai putea zice: „n'am ascultat de tatăl

meu, căci așa m'a învățat fratele meu"! Vedeți, o asemenea părere de rău este greșită, pentru că noi ne-am dat învoirea la joc, noi înșine ne-am învoit a nu asculta de părinți! O asemenea părere de rău nu-i desăvârșită, precum nu-i desăvârșită părerea de rău când cineva zice: îmi pare rău, că am înjurat, căci iată am scandalizat pe alții și am fost pedepsit, iată am furat și-mi pare rău, căci am ajuns în temniță. Iubiții mei! Părerea de rău trebuie să fie mai mult decât o socotință omenească. Păcătosul trebuie să zică: iată, recunosc păcatul și-mi pare rău, căci am călcat voia lui Dumnezeu, care-mi poruncește să nu fur, să nu injur, să ascult de profesori și de părinți!!! Fiul cel pierdut avea părere de rău nu pentru că nu avea pâine. Lipsa pâinei numai l-a luminat să poată vedea cât de mult a vătămat pe bunul său părinte, părăsindu-l.

Plânsul nostru să corespundă păcatelor noastre. Dacă căderea noastră nu e mare, destule sunt câteva lacrimi, — iar dacă e mare, trebuie să fie un râu de lacrimi. Fericit este acela care neconținut își plânge păcatele sale. Precum după o ploaie torențială aerul devine mai curat, așa și după vărsare de lacrimi ne vom redobândi liniștea și seninătatea, iar negura păcatului va dispărea, — mărturisește Avva Isaia. Zdrobindu-ne pentru păcate, ușor ne vom păzi de noi abateri spre acele păcate, căci zdrobirea de păcat o mărturisește clar că ne-am întors inima dela păcat, că ne e urit păcatul.

În al doilea rând vine hotărârea de a nu mai păcătui. Fiul cel pierdut n'a rămas la părerea de rău, ci și-a propus că nu va mai jigni pe tatăl său. Și noi dacă am simțit adevărată părere de rău, să ne propunem a nu mai păcătui. E greu a ne scăpa de păcat, dar nici arborele cel mare nu poate fi doborât la pământ cu o singură lovitură de secure. Cine cade într'o prăpastie va căuta drumul să se cațere în sus încetul cu încetul, dar nu va putea ieși de acolo cu aeroplanul.

Fiindcă e greu a te desvâța de păcat, trebuie să ocolești orice ar putea da pricină la păcat, un joc neîngăduit, un prietin necreștin și altele. Câțiva tineri se duseră odată la un preot și-l întrebă ce trebuie să facă ei ca să nu mai păcătuiască. Bătrânul preot zise: Trebuie să ocoliți prilejul de a păcătui. Și apoi ce se facem, întrebă tinerii?!

— Să ocoliți prilejul de a păcătui.

— Și după aceea?

— După aceea — zise preotul a treia oară — să ocoliți prilejul a păcătui!!

Maria Egipteanca nu s'a întors din Ierusalim (unde ea s'a pocăit în viața ei păcătoasă de mai de înaintea) în Egipt ca să se așeze în pustietățile Egiptului, ci s'a dus în pustietate, peste Iordan, pentru ce?... Pentru că înainte de a ajunge în deșertul Egiptului, trebuia să se întâlnească cu persoanele și lucrurile de mai înainte și abia s'ar fi putut împotrivi îndemnărilor spre păcat. Astfel trebuie să facă fiecare, să fugă de a se întâlni cu lucruri ademenitoare, ispititoare, căci «dacă nu vedem fructul oprit, atunci nici nu-l dorim atât de tare», zice sfântul Ioan Scărarul.

«Chiar dacă de o mie de ori am greși, și după aceea vom alerga la pocăință, din nou ne vom curăți de murdăriile și de fărâdelegile făcute», învață sf. Efrem Sirul. Dumnezeu a poruncit sfântului apostol Petru să ierte fratelui său de șaptezeci de ori câte șapte, cu atât mai vărtos Insuș Dumnezeu va face așa fel. Un frate a întreat pe Avva Sisoe: «Ce să fac Avvo? Eu am căzut». Bătrânul i-a răspuns: «Scoală-te!». Fratele îi zise: «M'am sculat și iarăș am căzut». «Și iarăș te scoală», — i-a răspuns starețul. Fratele a mai întreat: Dar până când va fi aceasta?.. Până când vei fi luat din viața aceasta — bun sau rău, îndreptat sau păcătos», — i-a răspuns starețul. «Căci cum se va arăta cineva atunci, acela astfel va și merge acolo».

Iubiții noștri preoți vă vor învâța cum să fugiți de păcat și vă vor da canonul potrivit, de aceea aici în al treilea rând trebuie să știți că păcatul trebuie mărturisit preotului. În o predică a sa minunată, I. P. Sf. mitropolitul Gurie al Basarabiei zice că: Păcatul tănuit rămâne nedeslegat și să încuibează în sufletul nostru și-l strică, îl slăbește, îl omoară, precum racul, boală trupească — mult mănâncă trupul, la oase, și îndepărtează mădulare după mădulare. Dumnezeu nu va acoperi păcatele noastre cu iertarea, dacă nu le vom descoperi noi înșine mai înainte. La ce să ne rușinăm a ne recunoaște în păcate, când nu ne-am rușinat a ne deda la păcate? Rușinea este a păcatului, iar nu a mărturisi păcatele.

Prin mărturisire aruncăm din noi, dăm afară, otrava păcatului. Prin arătarea, prin descoperirea păcatelor înaintea preotului duhovnic, noi dăm preotului a cunoaște boala sufletului nostru, a cunoaște ce patimă copleșește cugețul nostru, care este vișul de căpetenie ce conduce toată activitatea sufletului ce ne mână spre alte fărâdelegi și ne istovește viața duhovnicească. Și dacă i-am dat a cunoaște drept și mărimea boalei noastre sufletești, îl

ajutăm ca el să găsească cel mai potrivit leac, cel mai corespunzător medicament pentru lecuirea boalei, să ne dea învățătura cuvenită, să ne facă o prevenire pentru a ne feri de păcat.*)

În rândul al patrulea ar urma acum să vorbim ceva despre canonul pocăinței, dar ne mărginim a aminti că acel canon servește spre întărirea noastră în virtute și ferirea de a mai păcătui. Preotul vă va da vouă să faceți rugăciuni, să postiți, să faceți anumite fapte bune, pentru ca să fiți pe calea pocăinței.

De încheiere vă amintesc de pocăința Sf. Apostol Petru. De trei ori s'a lăpădat de Iisus și numai după a treia lăpădare a recunoscut că a păcătuit. Mântuitorul i-a proorocit că de trei ori se va lăpăda și numai după cântatul cocosului a recunoscut că a păcătuit văzând pe Domnul.

Iubiții mei!

Dacă Petru, care a fost apostol, a plâns, dacă el nu se temea nici de marea vijelioasă și acum plângea, plângeți și voi când păcătuți și nu ascundeți păcatele voastre. Să vă pară rău de păcate, să vă propuneți a nu mai păcătui și să le mărturisiți preotului, căci el vă va deslega de păcate. Dumnezeu a iertat pe tâlharul de pe cruce, deci cu atât mai mult va ierta păcatele voastre.

Un tată avea un fiu, care până atunci trăise o viață pierdută. Ca fiul risipitor din Evanghelie. Într'o zi, fiul, cuprins de remușcări, vine la tatăl său și se roagă să-l ierte! — Tatăl, o inimă rece, aspră și împetrită, rămase însă neînduplecat!

Socotea el, că nu poate cu nici un preț să ierte fiului atâția ani risipiți până acum în păcate. Gura tatălui rămase astfel mută, ochiul părintesc rece!

Iar fiul cuprins de desnădejde, continuă să trăiască aceeași viață ca . . . până acum! Un singur cuvânt al tatălui ar fi salvat desigur un suflet!...

Tatăl Ceresc însă nu va face ca acest tată nemilostiv. El vă va ierta, iar noi părinții voștri duhovnicești vom avea mari bucurii, văzând că voi creșteți în frica de Dumnezeu, ca să fiți mari și tari spre bucuria noastră și a părinților voștri. În nădejdea aceasta vă împărtășesc tuturor arhierasca mea binecuvântare și zic: Dumnezeu să fie cu voi.

Amin

*) După I. P. Sf. Gurie

Biserica și tineretul

De vorbă cu P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului. O mare manifestație religioasă la Arad.

„Calendarul“ No. 336 din 2 Aprilie a c a publicat următoarele: Fiind informați că pentru ziua de 1 Aprilie, zi lăsată liberă de către ministerul Instrucțiunii pentru împărțirea elevilor dela toate categoriile de școli, P. S. Sa episcopul Grigorie pregătește o mare manifestație religioasă, am căutat să obținem dela P. S. Sa câteva declarații asupra tineretului și asupra mijloacelor ce ar trebui aplicate pentru a da acestui tineret o altă îndrumare decât cea de azi. P. S. Sa ne-a declarat următoarele:

MORALA ȘI JERTFA

Preocuparea mea față de problema tineretului — începe P. S. Sa — este stimulată de dorința de a lupta împotriva decepțiilor de tot felul ale zilei de azi. Unde sunt azi tinerii educați în spiritul jertfii pentru o cauză sfântă? Im aduc aminte de nemuritorul Nicolae Bălcescu, care în lucrarea sa: **Români sub Mihai Viteazul**, zicea: Mântuitorul ne-a arătat legea dreptății, legea morală absolută și legea jertfii și frăției. Cu alte cuvinte, Bălcescu desprinde din creștinism două condiții esențiale: mai întâi să avem concepții morale înalte și creștine, apoi să ne jertfim conform acestor principii. Aceste două condiții le cerem și tineretului de azi, nu atât în interesul bisericii, cât mai mult al Statului.

CONCEPȚIA CREȘTINĂ ȘI COSMOPOLITISMUL

Azi patriotismul este umbrat de cosmopolitism, iar concepția creștină de falsul umanitarism. Tineretul trebuie să știe că, cosmopolitismul nu-l o idee, ci o năzuință a instinctului animalic, pe când Hristos n'a voit să grupeze lumea într'o singură națiune politică și n'a dărîmat hotarele statelor, ci a fondat o concepție de viață, care să fie independentă de orice fluctuații politice și economice și care să spiritualizeze bunurile sfinte ale omului. Cosmopolitismul nu este decât conspirația forțelor brute. Cosmopolitismul, internaționalismul nu vede un ideal în iubirea creștină, ci este doar un pașaport cu care se trece peste barierele naționale. Cosmopolitismul numai la aparență este o înfrățire a popoarelor, în fond el este comunistul plăcerilor și intereselor materiale crase. De aceea vom să educăm tineretul în creștinism ortodox sau dacă voiți în naționalism ortodox, spre a se valida valorile adevărate în viața neamului și a se restatornici erarhia valorilor.

CALEA CE TREBUE URMATĂ

— Ce trebuie făcut pentru a se ajunge la transformarea în realitate a acestor principii și în ce direcție trebuie lucrat?

— Pentru a avea un tineret pătruns într'adevăr de concepția creștină asupra vieții, credem că biserica este mai întâi datoare ca să înceapă munca trebuincioasă și această, desigur, în direcția educativă mai mult decât în direcția instructivă, mai cu seamă când vedem indiferentismul clasei culte față de principiile evanghelice. Am socotit că opera de regenerare trebuie începută cu tineretul școlar. În acest sens, în eparhia Aradului, instrucția religioasă a elevilor din școlile primare se face de către preot, ca și în trecut, iar ca aceasta să fie mai efectivă, am organizat tineretul în societatea Sf. Gheorghe. Și acum, după ce on. minister al instr. publice și al cultelor a acordat o zi liberă pentru mărturisirea și cumințecarea în comun a elevilor dela toate categoriile de școli, am dispus ca Sâmbătă, 1 Aprilie, toți cei 900 elevi ai școlilor secundare din Arad să participe la serviciul divin din catedrală. Aici personal le voi vorbi despre necesitatea mărturisirii păcatelor, relevând că precum slăbănogul din Capernaum a avut nevoie de patru purtători ca să-l ducă la Mântuitorul, așa și sufletul de azi are nevoie de patru ajutoare ca să se ridice la Dumnezeu: 1) Recunoașterea firii păcătoase; 2) Căința pentru păcatele săvârșite; 3) Mărturisirea păcatelor și 4) Împlinirea canonului pocăinței. Socotim că fără concursul celor patru ajutoare spirituale, impuse de înalte considerente pedagogice și psihologice, nu se poate dobândi scoaterea omului de azi din ghiarele materialismului egoist și a indiferentismului.

P. S. Sa și-a încheiat aici declarațiile, cari pot constitui un adevărat program de activitate pentru toți aceia cari se preocupă cu problema tineretului de azi, bătut de toate vânturile concepțiilor și doctrinelor false. De altfel pentru P. S. Sa Episcopul Grigorie problema tineretului nu este necunoscută. P. S. Sa a desbătut-o cu multă pricepere și competență în volumul **Tineretul României**, premiat anul trecut de Academia Română. În acest volum a fost preconizată toată problema tineretului, începând dela elevii școlilor primare până la studenții universitari, încadrat fiind și tineretul aflat sub drapel. Iar ca un prim pas în rezolvarea acestei probleme, sub patronajul P. S. Sa apare la Arad, revista **Lumina Tineretului**. Bine scrisă aduce un real folos tuturor tinerilor.

Maica Domnului și limba creștină.

„Iată și corăbiile, deși sunt atât de mari și se împing de vânturi iuți, tot se întorc de prea mica cârmă încotro voiește cârmaciul. Așa și limba, mic membru este, dar mult se laudă. Iată puțin foc și cât de mare materie

arde. Și limba este foc, o lume a nedreptății: așa se află limba între membrele noastre, încât spurcă tot corpul și aprinde cursul firii și este însăși aprinsă de focul gheenei. Căci natura tuturor fearelor și a paserilor și a târătoarelor și a peștilor se domolește și s'a domolit de oamei. Iar limba nimeni din oameni nu o poate domoli; este o neînfrănată răutate, plină de otravă aducătoare de moarte. Cu dânsa binecuvântăm pe Dumnezeu și Părintele, și cu dânsa blestemăm și pe oameni, cari sunt făcuți după chipul lui Dumnezeu". (Iacob c. 3 v. 4—9).

Limba clopotului frumos sunător este mărturia nobleței materialului din care este turnat, și limba omenească, orice grăiește, stă în strânsă legătură cu răutatea sau bunătatea inimii.

Cel mai sigur semn al inimii creștine este limba care grăiește adevărul, care mângăie, care îmbărbătează, care nu laudă numai binele și nu rostește decât cuvinte de cinste.

Nu au fost pe pământ vremuri în cari oamenii să nu-și fi făcut iluzia că ei au ajuns la culmea culturii, dar limba cu cuvintele ei i-a vădit până unde au ajuns de fapt.

Creștinismul, legea lui Hristos, a fost hilit dela nașterea lui până azi, dar limba pe care o vorbește e cea mai bună dovadă despre valoarea lui.

Pe păgânii de azi și pe păgânii de demult i-a uimit și îi uimește limba creștină.

Un împărat păgân odinioară a cerut unui episcop creștin să se lapede de legea sa și să jertfească idolilor. Dar episcopul i-a zis: „O, împărate, lucrul acesta nu-l pot face“. Si atunci împăratul mândros i-a răspuns: „Nu ști că viața ta este în mâna mea și ajunge un semn ca să o pierzi“. „O, împărate, zise episcopul, dacă o slugă credincioasă a ta ar fi prins de dușmanii tăi și el, cu toate momelile, ți-ar rămânea credincios, oare dacă acest slugă bun s'ar întoarce la tine bătut și în zdrențe, nu i-ai da pentru credința lui cea mai frumoasă haină? Cum pot eu pentru haina trupului meu, de care vrei să mă desbraci, să-ți dau haina strălucită a Domnului meu, pe care voiu primi-o ca dar pentru credința mea“. „Dacă e așa, poți să mergi în pace“, sfârși împăratul.

Mulți creștini și multe creștine din ziua de azi se mărturisesc a fi ai lui Hristos, dar limba le este păgână.

Cu limba întinează cinstea, tulbură pacea, slăbesc legătura de iubire a părinților către fii, a soților, a prietenilor, cu limba năruiesc, ca glonțul de tun, cetăți, case, muncă și agoniseală.

Șerpii veninoși nu-și dau seama de urmările groaznice ale picăturilor de venin, care isvorește din gura lor, dar creștinii înzestrați de Dumnezeu cu judecată și cu prevedere, au datoria să-și dele seama de amărăciunile pe cari le produce gura lor cu cuvinte veninoase și de răspunderea pe care o au în fața lui Dumnezeu.

Certificate despre învățătură, fie dânsule oricât de laudabile, hainele cele mai strălucite, parfumele cele mai frumoase se reduc la zero, dacă limba prin focul ei și prin veninul ei le pătează. Acest adevăr trebuie să-l înrădăcinăm în inimile fetelor noastre ortodoxe creștine, fiindcă dânsule au prea nobila chemare de a adăpa lumea cu beutura simțurilor curate, cari urăsc păcatele limbii, cari devalorizează întreaga ființă omenească. Fetițele noastre sunt mândre când posed limbile moderne și când știu cânta bine la pian, dar ele trebuie să fie convinse că mai frumoasă decât cea mai aleasă muzică și decât toate limbile moderne este limba creștină.

Adevărat, că nici o limbă modernă și nici o limbă din vechime, nu este așa de greu de învățat ca limba creștină, dar în schimb cunoștința nici unei limbi nu împrumută trupului și sufletului atâta frumseță, atâta seninătate, atâta mulțumire și fericire ca limba creștină. Ochilor și feței nici un fard și nici o dichiseală din lumea aceasta nu le poate da aceea strălucire, aceea putere subjugătoare, pe care le-o dă inima creștină, care vorbește prin limba creștină.

Priviți, dragi fetițe, câte un chip al unei femei sfinte. Pictorul de talent nu a încercat niciodată să recurgă la minunile cosmetice când a voit să redeie chipul unei sfinte, fiindcă instinctiv a simțit că frumsețea acestui chip vine din suflet, și ori cât s'a căsnit pictorul de a făcut chipul așa de senin, așa de frumos în adâncul înțeles al cuvântului, parecă a redat numai o părticică din tot aceeace voia să redea cu mijloace omenești, partea cea mai frumoasă a rămas în sufletul său și în peneul neputincios. La aceasta frumseță cuceritoare a trupului și a sufletului să râvniți, dragi fetițe, care vine de acolo din adâncul ființei voastre creștinzate pedeanregul. Orice limbă se învață la un măiestru. Acest măiestru pentru voi trebuie să fie Maica Domnului. Cine ar fi în stare să enumere toate limbile veninoase, cari s'au îndreptat contra Maicei Domnului și contra Mântuitorului Iisus Hristos.

Cu ce dispreț vorbeau Iidovii de femeia din Nazaret și de Fiul ei Sfânt și cu ce bat-

jocură ori compătimire vorbesc și azi păgânii cari nu-i cunosc.

Dar răspunsul atât al Mântuitorului cât și al Maicei lui Sfinte nu a fost și nu este decât un răspuns blajin, curat și binecuvântător. Orice a vorbit lumea de demult și orice ar vorbi lumea de azi, graiul Maicei lui Dumnezeu rămâne pururea fără prihană și curat ca lumina ochilor.

Duceți-vă în cea mai umilă biserică, unde va fi chipul cel mai vechiu al Maicei Domnului, și priviți-l și veți simți că dintr'ânsul radiază numai seninătate, numai bunătate și numai curățenie.

Chipul acesta sfânt, ori unde l-ați vedea, vă învață un adevăr mare. Orice gingășie, orice finețe, orice seninătate, la început sunt lovite de lume cu pietri tăioase, dar încetul cu încetul aceasta lume brutală se lasă bătută și viceversa, orice uriciune de suflet îndrăsneață este primită de lume la început cu plăcere, ca apoi să fie abandonată.

Când vi inima atât de greu împovărată de calomniile și cuvintele veninoase ale lumii, de vi se pare că ruperea ei în două este numai chestie de minute, și când larăși inima voastră s'a intinat de gânduri urâte, răsbunătoare, care amenință cu eruperea în lume în formă de cuvinte grele, *atunci cuprindeți în brațe chipul Maicei Domnului și rugându-vă plângând, veți ieși biruitoare, liniștite, mângăitate și întărite în rostirea binelui și a cinstei*

Elena Dr. Cioroianu
protopopeasă

Conferință rostită către robii din penitenciarul Arad.

Intristați Ascultători,

„Că fiește-carele, după faptele sale sau se va preamări sau se va rușina“.

Stich din stihira de rămas bun, de adio, din prohodul morțiilor.

Deodată cu blândul și iertătorul Iisus, au fost răstigniți pe alte 2 cruci de pe Golgota, 2 tâlhari, 2 făcători de rele.

Ce privește nedreaptă, ce fărădelege au făcut Evreii, să pute pe acelaș pedestal Adevărul cu minciuna, Lumina cu orbii, Viața cu moartea.

Și în fața acestei nedreptăți nu Vă mirați că pământul s'a cutremurat, Soarele s'a întunecat și Cata-

piteasma bisericei s'a desprins, nesuferind să vadă atâta batjocură la adresa lui Cristos, Domnul nostru.

Iar *Adevărul și Viața*, suportând hula și batjocură, chiar și dela tâlharul de pe cruce, care îl defaimă, le răspunde tuturoara „Doamne iartă-l pe el, că nu știu ce fac“.

Evangelistul Luca ne spune în evanghelia sa, la Cap. 23. vers 39—41., că al 2-lea tâlhar, auzind pe prietenul său cum hulește pe Dl Iisus, i-a zis: „Nu te temi tu de Dzeu, că ești în aceeași osândă, și noi, cu dreptate luăm cele convenite după faptele noastre, dar Acesta nu a făcut nimic necuviincios.“

Acest tâlhar, umbrit de Adevărul Dlui Iisus, a grăit de astădată un mare adevăr și îndată și-a primit iertare, grațiere, dela mal mare *Judecător*, carele îi zice: *Adevăr grăiesc ție, astăzi vei fi cu mine în rat.*

Iată dar un caz, când *prin căință și întoarcerea sa la adevăr* l-se iartă tâlharului păcatul său.

Iisus Cristos fiul lui Dzeu, carele s'a născut în peșterea din Vitleem, ne-a adus o lege nouă, legea creștinească.

Dacă până la venirea sa în lume legea din Testamentul vechiu a pretins: „Dinte pentru dinte sau ochiu pentru ochiu,“ — însămnă că și până atunci era între oameni o judecată, care a pretins o pedeapsă egală cu fapta, sau cum am zice noi: păr pentru păr.

Da, două legi, amândouă întemeiate pe poruncile lui Dzeu. Una alui Moise și alta alui Iisus Cristos.

Cea mai veche lege este cea a prorocului Moise. Moise, om mal cu vrâstă, a văzut că nu ajunge să cetești poporulul poruncile lui Dzeu, ci spre a face ca poporul să cinstească și să respecte poruncile, a stabilit, pentru fiecare poruncă, o lege, care avea să sancționeze orice încălcare a legii.

Va să zică Moise a scris legi în cartea a 5-a și a prescris pedepse în raport cu gravitatea faptelor, legi contra curviei, legi contra idolatriei, pedepse contra profeților mincinoși.

Și ori-cum ar fi fost acele legi, Moise a condus poporul evreiesc, cu bună sporire, până la moartea sa. După Moise — urmașul să Iosua — a menținut legile lui Moise, tot asemenea și ceilalți urmași ai lui Iosua au păzit și respectat legile lui Moise.

Chiar și David regele Iudeilor a păcătuit și, precum ne spune cartea 2-a a lui Samuil, la capitoulul 12. vers 1-25., el luând dela Urie mulerea, a fost muștrat de Iehova, dar căinându-se David și mărturisindu-și singur păcatul, Iehova îl iertă.

Și murind copilul Bat-Sebel, mulerea lui Urie, pe care îl zămisli David și pentru care faptă a sa luă el muștrare dela Iehova, David prin rugăciunile lui, prin psalmii lui, primi dela Iehova și iertare și din nou grația și harul lui Iehova.

(Va urma.)

INFORMAȚIUNI.

O rugămintă. P. S. Sa *Episcopul nostru Grigorie are trebuință de un „Memorial politic” din 1881 al „Comitetului Național Român”.*

Cine are un astfel de „Memorial”, este rugat să-l împrumute P. S. Sale.

BIBLIOGRAFIE.

„Istoria Presei Române din Bănat”
De Dr. Aurel Cosma junior.

Dr. AUREL COSMA junior.

Pe orizontul activității scriitorilor și gazetarilor români se reliefează, tot mai pronunțat, tinărul avocat Dr. Aurel Cosma din Timișoara, care prin scrierile sale aduce foloase reale culturii noastre. Nu de mult am amintit în revista noastră despre volumul „Bănățeni de altă dată”, scris cu multă com-

petență de dl Cosma. Iar acum avem bucuria să anunțăm apariția altei cărți, de-o valoare netăgăduită, a harnicului cercetător al trecutului din Bănat.

Istoria Presei Române din Bănat n'a fost înfățișată înaintea publicului cetitor încă de nimeni până azi. Sunt cunoscute doar câteva figuri mai fecunde ale scrisului românesc, a căror activitate au avut un răsunet mai puternic în viața neamului nostru. Incolo cel mai mulți ziariști, destul de harnici și colaboratori însemnați ai ziarelor, au rămas sub vălul uitării.

Domnul Cosma, după cercetări migăloase, ne înfățișează, în „Istoria Presei Române din Bănat”, un tablou plastic al tuturor persoanelor, cari, prin scrisul lor, au contribuit la propășirea neamului nostru.

Cartea aceasta este împărțită în două părți. În partea întâi ni se relatează zbuclumul presei române din Bănat până la prăbușirea monarhiei Austro-Ungare, iar partea a doua cuprinde dezvoltarea și avântul acelei prese dela înfăptuirea României mari până azi.

Materialul este bine grupat în capitole separate: Presa politică, literară, bisericească, pedagogică, juridică, economică, satirică și sanitară.

Sunt împărțite separat a) Ziarele apărute în Timișoara dela anul 1880 până azi în număr de 13, b) ziarele din Lugoj în număr de 4, ziarele din Ora-

vița în număr de 3, la Lipova o revistă și la Făget un ziar. În volumele ce autorul va continua istoria presei din Bănat urmează celalalt material.

Cartea dlui Cosma, al cărui portret îl dăm aci, este scrisă într-o limbă ușoară, cursivă și elegantă. Este legată și tipărită pe hârtie fină în 760 pagini. Costă 200 lei la autor în Timișoara. Deci, prin conținutul prețios și înfățișarea sa atrăgătoare, se recomandă de sine.

Nr. 1746/933.

Ordin Circular

către toate Oficiile protopresbiterale și parohiale din Eparhia ort. rom. a Aradului.

Ordonăm, ca toate imprimările, revizitele de scris, bisericești, lumânări ș. a. necesare bisericii noastre, cari să găsească la Librăria noastră Eparhială din Arad, să nu se mai cumpere din alte părți, căci chitanțele alăturate la socoți, despre rechizite aflătoare la Librăria noastră, se refuză și vor cădea în sarcina conducătorului oficiului parohial.

Arad, 28 Martie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom.
A r a d.

Nr. 1880/1933.

Comunicat.

Sfântul Sinod, cu adresa sa Nr. 349/1933, ne face cunoscut că Prea Sfântul Episcop Cosma al Dunării de jos s'a oferit ca personal și independent dela colecta oficială dela Consiliul Central Bisericesc să strângă fonduri pentru zidirea de biserici românești la locurile sfinte din Ierusalim.

Sfântul Sinod în ședința sa dela 18 Febr. a. c. luând cunoștință de propunerea aceasta a hotărât următoarele:

„Sfântul Sinod primește cu plăcere oferta P. S. Episcop Cosma al Dunării de jos de a strânge prin colectă publică, independent de colecta dela Consiliul Central Bisericesc, — mergând prin toate Eparhiile — fonduri pentru zidirea de biserici la locurile sfinte, și-i dă aprobarea sa pentru aceasta”.

Ceeace prin aceasta aducem la cunoștința

Prea Cucernicilor protopopi și Cucernicilor Preoți, precum și organelor parohiale, spre a da P. S. Sale Episcop Cosma al Dunării de jos, tot concursul.

Arad, din ședința Consiliului eparhial de la 27 Martie 1933.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

Publicațiune de concurs.

Consiliul parohial al parohiei ortodoxe române din Timișoara Cetate publică concurs, pentru întocmirea planurilor de zidire a bisericii din această parohie, pe lângă următoarele condițiuni:

1. Biserica este proiectată a se zidi pe terenul viran dintre Bulevardul Regele Ferdinand și Bulevardul Principele Nicolae, vis a-vis de Palatul Szecheny și Cinematograful „Capitol”, cu o suprafață de 1 jgher 1456.4 stj. pătr.

2. Biserica va fi construită în stil bizantin cu caracter românesc, având capacitatea pentru 1500 persoane.

3. Intreaga construcție, inclusiv pictura, mobilier, iluminatul electric, candelabre, eventual calorifer și clopote nu va întrece suma de 18.000.000 Lei (opt-sprezecemilioane lei).

4. Reflectanții vor prezenta toate schițele în scara 1:200, cu fațade și secțiuni în număr suficient, cu un deviz aproximativ, calculat după metru cubic și o scurtă descriere tehnică.

5. Se fixează trei premii:

a. premiul I, Lei 50.000,

b. premiul II, Lei 30.000,

c. premiul III, Lei 15.000,

Planurile premiate devin proprietatea parohiei, celelalte planuri se vor restitui concurenților.

6. Parohia își rezervă dreptul de a încredința cu întocmirea planurilor de executare pe cine va afla de bine, fără considerare la concurenți.

7. Juriul de examinare a planurilor se va compune din:

a. trei membri ai consiliului parohial, în frunte cu președintele,

b. un delegat al societății arhitecților români din București,

c. un delegat al societății arhitecților diplomați din Timișoara,

d. un delegat al societății monumentelor istorice din București, în persoana D-lui Țigara Samurcaș,

e. Șef-Inginerul Municipiului Timișoara.

8. Planurile provăzute cu motto și cu o scri-

soare sigilate, în care se va arăta numele, locuința concurențului și motto sub care s'a prezentat planul la concurs sunt a se înainta Părintelui Protopop Dr. Patrachie Țucra, președintele consiliului parohial în Timișoara IV, strada Mirc a Vodă Nr. 6 până la 15 Septembrie a. c.

Planurile cari nu vor corespunde condițiilor și formalităților prescrise și vor sosi după termen, vor fi excluse dela concurs.

9. Planurile, intrate se vor examina în termen de 30 zile dela expirarea concursului, iar premiile se vor distribui după ce juriul își va depune raportul.

10. Schițele de situație se pot vedea în orele oficiale la Părintele Protopop Dr. Patrachie Țucra, președintele consiliului parohial.

11. La concurs pot participa numai arhitecți și ingineri recunoscuți și cetățeni români.

Timișoara, la 15 Martie 1933.

Dr. Patrachie Țucra

protopop, președintele consiliului parohial

3—3

Parohii vacante.

Concurs repețit.

Pentru îndeplinirea parohiei Hălmăgel, devenită din nou vacantă prin renunțarea pr. Mitrofan Banciu, se publică din nou concurs cu termen de recurgere 30 zile dela prima publicare în organul oficial „Biserica și Școala”. Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Stolele legale.

2. Intregirea de salar dela stat, pentru care parohia nu garantează. Ne fiind casă parohială, alesul se va îngriji de locuință în parohie pe speșele sale.

Alesul preot va predica în Dumineci și sărbătorii și va catehiza la școala primară din loc fără altă remunerație.

Parohia este de clasa III-a.

Cei ce doresc să recurgă la aceasta parohie vor înainta în termen oficiului protopopesic al Hălmăgiului cererea împreună cu anexele regulamentare, pe care o vor adresa Consiliului parohial ort. rom. Hălmăgel. După aceea, — cu prealabila înștiințare a protopopului, se vor prezenta în sfânta biserică din Hălmăgel, în vre-o Duminecă sau sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice, observând dispozițiunile Ș-ului 33 din Regulamentul pentru parohii.

Hălmăgel, din ședința Consiliului parohial ținută la 23 Martie 1933.

Preot Ioan Mizeș m. p.

Ioșif Nicula m. p.

Președintele Cons. parohial.

Notarul Cons. parohial.

În înțelegere cu: Ștefan Bogdan m. p.

protopop tractual.

—□—

1—3